

Turun korkeakoulujen opiskelijajärjestöjen

KUNNALLISPOLIITTINEN OHJELMA

Åbo student- och studerandekårens

KOMMUNALPOLITISKA PROGRAM

Turun yliopiston ylioppilaskunta

Åbo Akademis Studentkår

Turun kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta

Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta

Julkaistu - Publicerad 14.2.2007

Sisällys - Innehåll

1. Johdanto	5
2. Terveystenhoolto	7
3. Toimeentulo	10
4. Koulutus	12
5. Asuminen, liikenne ja ympäristö	15
6. Työllistyminen	19
7. Vapaa-aika	21
1. Inledning	24
2. Hälsövården	26
3. Livsuppehälle	29
4. Utbildning	31
5. Boende, trafik och miljö	34
6. Sysselsättning	38
7. Fritid	40

1. Johdanto

Turun korkeakoulut näkyvät vahvasti Turun kaupunkikuvassa. Ne tuovat mukanaan innovaatioita ja kehitystä niin materiaana kuin henkisenä hyvinvointinakin. Turun neljässä korkeakoulussa opiskelee yhteensä noin 30 000 perustutkinto- ja jatko-opiskelijaa, joista noin 15 % on ruotsinkielisiä. Opiskelijat tuovat Turulle merkittävää osaamispotentiaalia, jota ei saisi hukata tai päästää karkaamaan muualle Suomeen. Opiskelijat eivät saa olla kaupungille pelkkiä välineitä, vaan huomiota on kiinnitettävä opiskelijoiden kohtelemiseen asukkaina ja kaupunkilaisina.

Turun korkeakoulujen opiskelijajärjestöt ovat laatineet tämän kunnallispoliittisen ohjelman Turun kaupungin päättäjille. Ohjelmassa keskitymme siihen, miten kaupunkia on kehitettävä opiskelijoiden näkökulmasta. Otteemme on tulevaisuussuuntautunut, ja ohjelman tarkoituksena on tukea sekä puolueita että virkamiehiä päätöksenteossa. Ohjelmamme tueksi olemme teettäneet syksyllä 2006 laajan kunnallispoliittisen opiskelijakyselyn kaikissa Turun neljässä korkeakoulussa. Yhteistyössä kaupungin kanssa teetettyyn kyselyyn vastasi noin 5000 aktiivista opiskelijaa. Sanomamme takana on siis voimakas ääni koko turkulaisesta opiskelijakunnasta.

Opiskelijat ovat huolissaan ennen kaikkea siitä, että opiskelijat näkyvät kaupungin toimissa vain juhlapuheissa, ja silloinkin puhutaan lähinnä resursseista. Opiskelijoita ei saa esineellistää taloudellisen kasvun välineiksi. Opiskelijat on otettava huomioon kaupunkilaisina.

Korkeakoulutetut opiskelijat ovat kiinnostuneita vaikuttamaan omiin ja yhteisiin asioihin, mutta monet kokevat epäluuloisuutta politiikkaa kohtaan. Avoimella tiedotuksella asiaan voidaan vaikuttaa. Internetin kautta opiskelijat voivat luontevasti hoitaa asioita ja antaa palautetta.

Opiskelijoiden kasvaminen kaupunkilaisiksi edellyttää opiskelijajärjestöjen ja kaupungin yhteistyötä. Vain sitä kautta voimme saada opiskelijat juurtumaan sekä kaupunkiin että sen päättäjien mieliin.

Tämän ohjelman viesti kaupungin päättäjille on selkeä. Opiskelijat haluavat viihtyä Turussa ja luoda tulevaisuutta Turkuun. Olemme jakaneet kappaleet opiskelijoiden hyvinvoinnin kannalta tärkeitä aihealueisiin. Jokaisen kappaleen lopussa on otteita opiskelijakyselyn vapaa sana -osuudesta, jossa opiskelijat ovat saaneet kertoa viestejä kaupungille.

”Kaunis vanha kaupunki, inhimillisen kokoinen, hintataso pääkaupunkiseutua alhaisempi, hyvät korkeakoulut.”

”Opiskelijat ovat Turun tulevaisuus!”

2. Terveysthuolto

Opiskelu-aika on monin tavoin erityistä; monet muuttavat ensimmäistä kertaa pois kotoa, muodostavat itselleen elinikäiset elämäntavat ja kasvavat henkisesti. Erityisesti nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet. Myös tietous seksuaaliterveydestä on huonontunut viime vuosina. Opiskelijajärjestöt ja YTHS (Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö) yrittävät auttaa opiskelijoita järjestämällä hyvinvointitoimintaa.

Kansanterveyslain mukaan opiskelijoiden terveydenhoito kuuluu opiskelukaupungille, jotka ovat päättäneet antaa sen yliopisto-opiskelijoiden osalta YTHS:n järjestettäväksi. YTHS voidaan siis pitää osana kunnallista terveydenhoitojärjestelmää, vaikkakin hallinnollisesti omana yksikkönä. YTHS:n Turun aseman johtokunnassa Turun kaupungilla ja YTHS:n valtakunnallisissa elimissä Kuntaliitolla on omat edustajansa. Yliopistokaupunkien osuus YTHS:n kustannuksista on vain noin 11 %, mikä tekee siitä edullisen tavan järjestää yliopisto-opiskelijoiden terveydenhoito. Tulevaisuudessa, kun ikäluokat pienenevät ja opiskelijamäärät vähenevät, saattaa olla, että on syytä nostaa kaupunkien osuutta, jos halutaan ylläpitää nykyistä tasoa palveluissa.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto on järjestetty kaupungin opiskelijaterveydenhuollon kautta. Nykyinen järjestelmä ei ole toimiva, sillä opiskelija saattaa joutua odottamaan vastaanotolle pääsyä kohtuuttoman kauan tai jopa matkustamaan pitkän matkan omalle terveysasemalleen saadakseen hoitoa.

Kaupungin tulisi kiinnittää suurta huomiota ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon ongelmiin. Keskittämällä palvelut yhteen toimipisteeseen paranevat palvelun päivittäinen saavutettavuus ja tasalaatuisuus. Myös palveluiden kaksikielisyys tulee taata. Lisäksi suurempi yksikkö mahdollistaa entistä paremman erikoistumisen juuri opiskelijoille tyypillisten terveys-

ongelmien hoitoon ja ennaltaehkäisyyn. Hyviä kokemuksia keskittämisestä on saatu mm. Tampereelta.

Keskitettyä terveydenhuoltojärjestelmää rakennettaessa on otettava huomioon myös mm. erikoislääkäri- ja laboratorionkäyntien tarve. Myös hammashuolto on saatava mukaan keskitettyyn järjestelmään.

Turussa on päätetty vapauttaa opiskelijat terveystakeskusmaksusta, ja tämä linja on ehdottomasti pidettävä. Koska yliopisto-opiskelijat osallistuvat YTHS:n kautta kunnalliseen terveydenhoitoon ja maksavat siitä 35 euroa lukuvuodessa ei ole kohtuullista periä opiskelijoilta toista maksua. Terveystakeskusmaksu merkitsee yksittäisille opiskelijoille paljon, mutta kaupungille sen taloudellinen merkitys on vähäinen.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kohdalla vapautus terveystakeskusmaksusta on ehdoton. Niin kauan kuin ammattikorkeakouluopiskelijoille tarjottu opiskelijaterveydenhoito ei ole huomattavasti paremmin järjestetty tulee vapautuksen olla taattu opiskelijoille.

Mielenterveyspalveluiden saatavuutta sekä niistä tiedottamista tulisi parantaa huomattavasti. Kun opiskelijakyselyssä kysyttiin mielenterveyspalveluiden saatavuudesta, vastasi yli 60 % opiskelijoista ”En osaa sanoa”. Kun seuraavaksi kysyttiin tiedottamisesta, vain 1,2 % oli sitä mieltä että tiedottaminen on erittäin hyvää, ja 15 % sitä mieltä että sen on melko hyvää. Suuri enemmistö ei osannut muodostaa mielipidettä asiasta tai heidän mielestään mielenterveyspalveluista tiedottaminen Turussa oli huonoa.

- **YTHS hoitaa yliopisto-opiskelijoiden terveyttä ja toimii suurilta osin hyvin**
- **Ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollossa on suuria ongelmia, joihin tulisi puuttua voimakkaasti**

- **Ammattikorkeakouluopiskelijoiden teveydenhuolto** tulisi keskittää yhteen toimipisteeseen ja palveluiden kaksikielisyys tulee taata
- **Mielenterveyspalveluiden saatavuutta sekä niistä tiedottamista tulisi parantaa**

”Opiskelijaterveyden huolto on AMK:ssa täysin olematon. Koulussa olevalle vastaanotolle ei pääse koskaan, ja lääkärin ajat ovat aina varattuja”

”Mielenterveyspalveluista en ole kuullut yhtään mitään ja niille todellakin olisi tarvetta täällä työtahdilla!”

”En ole siirtänyt kirjojani Turkuun juuri buonosti saatavilla olevien terveyspalveluiden vuoksi”

”Kiitos YTHS:n loistavasta ja aina ystävällisestä palvelusta!”

”Olisi hyvä jos YTHS:ssä saisi puhua ruotsia laajemmassa mittakaavassa, on vaikea puhua vieraalla kielellä sellaisista asioista joita ei aina ole helppo ilmaista edes omalla kielellä”

”Olen kerran ollut Turun Kaupungin sairaalan päävystyksessä enkä koskaan mene sinne uudestaan! Vastaanotto oli erittäin epämieluisaa”

”Minun mielestäni on luksusta saada niin halpaa terveydenhoitoa kun me saamme. Erinomaista köyhille opiskelijoille!”

3. Toimeentulo

Tutkimusten mukaan opiskelijoista suurempi osa kuin mistään muusta kansalaisryhmästä elää köyhyysrajan alapuolella. Opiskelu-aika on henkisesti antoisaa, mutta taloudellisesti raskasta. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista jopa 45 % työskentelee säännöllisesti opiskelujen ohella, mikä itsessään jo viivästyttää valmistumista. Taloudellista tilannetta heikentävät entisestään vanhemmuus, sairaus ja muut seikat, jotka vievät aikaa opiskelulta. Nämä seikat huomioiden opiskelijoilla tulee olla yhtäläinen oikeus saada toimeentulotukea ympärivuotisesti taloudellisessa kriisitilanteessa kuin muillakin kaupunkilaisilla.

Turussa toimeentulotuen myöntäminen on ollut johdonmukaista ja lakia noudattavaa. Tämä on ollut ehdottomasti oikea linja, joka kannattaa säilyttää jatkossakin. Hakemusten käsittelyaika on parhaimmassa tapauksessa ollut noin viikko. Käsittelyaika ei saa ylittyä tästä. Valitettavasti käsittelyajat ja käytännöt vaihtelevat kaupunginosan mukaan. Jokaiselle opiskelijalle on tarjottava nopea hakemusten käsittely kaupunginosasta ja asiaa hoitavasta sosiaalitoimistosta riippumatta.

Opintotukikuukausien loppuminen aiheuttaa opiskelijalle ongelmallisen elämäntilanteen. Jatkossakin tässä tilanteessa oleville opiskelijoille tulee myöntää toimeentulotukea mahdollisimman lyhyellä käsittelyajalla. Näin voidaan mahdollistaa opintojen saattaminen loppuun kohtuullisessa ajassa.

Vaikeassa tilanteessa ovat myös ne opiskelijat, jotka esim. mielenterveys-ongelmien tai muun pitkäaikaisen sairauden takia saavat sairauspäivärahaa. Sairauden takia vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen joutuneet opiskelijat ovat erityisryhmä, jonka tilannetta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti toimeentulotukea myönnettäessä.

- Kaupungin on jatkettava johdonmukaista linjaa toimeentulotuen myöntämisessä opiskelijalle
- Toimeentulotukea tulee myöntää, kun sillä voidaan auttaa opiskelujen nopeaa loppuunsaattamista
- Toimeentulotuen hakemusten käsittelyaika on oltava mahdollisimman lyhyt sosiaalitoimistosta riippumatta.
- Vaikeassa elämäntilanteessa olevien opiskelijoiden tilannetta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti toimeentulotukea myönnettäessä

” Siitä huolimatta, ettei minulla ollut mitään tuloja moneen kuukauteen (eikä aiempia säästöjä!) minulle ei toimeentulotukea myönnetty, vaan käskettiin lainata rahaa vanhemmilta.”

” Eli hain toimeentulotukea, mutta sain lisäselvityspyyntöjä, epämiellyttävää kohtelua ja viivästelyä minua koskevassa hakemuksessa. Ratkaisin ongelman menemällä töihin (40 tuntia/viikko) ja lopetin lukuvuoden maaliskuun alussa...En tiedä kuka sitten on oikeutettu sosiaaliturvaan, jos ei jo vuosittaisen opintolainansa nostanut opiskelija...”

”Turussa olen ollut hyvin tyytyväinen julkisten palveluiden saatavuuteen ja toimivuuteen. Ainoa, mikä on jäänyt harmittamaan, on toimeentulotuen pitkät odotusajat.”

”On tärkeä muistaa, että toimeentuloa hakiessa voi olla kyse elämästä ja kuolemasta.”

4. Koulutus

Turun mainetta perinteisenä yliopistokaupunkina on vaalittava. Laadukkaan korkeakoulutuksen markkinointia yhteistyössä Turun kaupungin kanssa on lisättävä sillä vain näin voidaan turvata se, että turkulaisiin korkeakouluihin hakeutuu jatkossakin tasokasta opiskelija-ainesta. Turun alueen lukioista ja toisen asteen oppilaitoksista valmistuville on luotava joka kevät järjestettävä yhteinen korkeakoulujen markkinointitapahtuma, jossa esittäytyvät sekä yliopistot että ammattikorkeakoulut. Kaupungin tulee olla mukana tässä yhdessä yhteisessä tapahtumassa.

Tasokas opiskelijapotentiaali pitää taata myös laadukkaalla perus- ja toisen asteen koulutuksella. Opettajien rekrytointiin ja työn ohella kouluttautumiseen tulee panostaa. Opetuksen tehtävä on tukea oppimista, asiantuntijuuteen kasvamista sekä innostaa opiskelijaa itsensä kehittämisessä. Onnistumisen mittana ovat oppimisen laatu ja oppimistulokset. Opiskelijoiden saama yksilöllinen oppilaanohjaus sekä opetuksen laatu ovat edellytyksiä opiskelijoiden viihtyvyydelle ja opinnoissa etenemiselle.

Perusasteella sekä toisen asteen oppilaitoksissa tulee panostaa yhä voimakkaammin koko opintojen aikaiseen ohjaukseen jatko-opiskelupaikan löytämiseksi. Kyselyssä yli 55% vastanneista korkeakouluopiskelijoista koki toisen asteen opintojen ohjauksen avun opiskelupaikan valintaprosessiin erittäin pieneksi. Opiskelijoita on autettava löytämään itselleen oikea, motivoiva ala, ja heidän kiinnostustaan ei saa ohjata pelkästään yliopisto-opetuksen tai korkeakoulutuksen suuntaan. Vääränlaisista mielikuvista johtuvat keskeyttämiset ja aloituspaikkojen vajaatäyttö tulevat kalliiksi koulutusta antaville laitoksille ja ovat opiskelijankin resurssien tuhlausta. Oppilaan ohjauksessa ja opetuksen kehittämisessä on myös puututtava vinoihin sukupuolijakaumiin perusasteen jälkeisessä koulutuksessa.

Turun perusopetuksen ominaispiirre on monikulttuurisuus. Maahanmuuttajien suuri määrä tuo mukanaan erityistarpeita. Riskiä syrjäytyä voidaan pienentää vain selkeällä suunnitelmalla, jolla pystyttäisiin myös parantamaan maahanmuuttajien mahdollisuuksia hakeutua korkeakoulutukseen. Turun tulee edistää kansainvälistymisen ja kotikansainvälistymisen ottamista yhdeksi perusopetuksen tavoitteista jo turkulaislasten koulutien alkaessa. Kansainvälistyvää yhteiskuntaamme käytetään aivan liian vähän hyödyksi koulutuksen luomissa puitteissa.

Keskittymishäiriöistä tai oppimisvaikeuksista kärsivien oppilaiden mahdollisuuksia erityisopetukseen tulee lisätä. Erityisopetuksen tehtäviin tulee valita vain päteviä henkilöitä. Myös erityistä tukea tarvitsevia nuoria on rohkaistava suorittamaan niin toisen asteen kuin korkeakouluopintojakin tarjoamalla heille siihen eväitä jo perusasteen opinnoissa. Esteettömyys tulee ottaa huomioon kaikessa koulutuksessa, myös oppilaitosten ja opintokokonaisuuksien suunnittelussa.

- **Koulutuksen jakautumiseen sukupuolen perusteella on puututtava jo varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten koulutusuraa**
- **Oppilaan ohjauksen sisällön on oltava tasapainoista eikä vain yhdenlaiseen koulutukseen kannustavaa.**
- **Oppilaanohjaukseen on löydettävä tarpeeksi resurseja yksilöllisen ohjauksen takaamiseksi**
- **Kansainvälinen kanssakäyminen ja sen hyödyt tulee ottaa huomioon koulutusta suunniteltaessa jo varhaisessa vaiheessa**
- **Kontaktiopetuksen määrää ei saa laskea missään vaiheessa koulutusta. Erilaiset oppijat otettava huomioon kautta koulutuskaaren.**

”Mielestäni Turun kaupungin tulisi panostaa enemmän tulevaisuuteen eli opiskelijoihin!”

”Turun maine opiskelijakaupunkina kärsii, jos koulutusmenoista leikataan koko ajan!”

”Opetuksen tasoa olisi jotenkin valvottava.”

*”Minulla oli enemmän tunteja jo ala-asteella. MITÄ JÄRKEÄ KÄYDÄ KOULUA LAINKAAN, JOS KERRAN KAIKEN VOI HOITAA ”ETÄOPISKE-
LULLA”!!! Lisää rahaa kouluille...”*

*”Ryhmäkokoja suurennetaan, opettajia vähennetään ja opetuksen taso laskee. Haluatte-
ko esimerkiksi epäpäteviä sairaanhoitajia hoitamaan itseänne kun olette sairaana?”*

*”Opinto-ohjausta ja työelämään valmennusta saa liian vähän sekä toisen että kolman-
nen asteen oppilaitoksissa. Myös harjoittelupaikkoja on opiskelumäärään nähden todella
vähän. Turkuun olisi mukava jäädä tulevaisuudessa myös töihin, mutta käytännön syistä
mielenkiinto kohdistuu pääkaupunkiseudulle.”*

*”Korkeakoulut ja kaupunki ovat aika lailla irrallaan toisistaan. Turun yliopisto
esimerkiksi tekee hyvin yhteistyötä muiden korkeakoulujen kanssa, mutta kaupungin
kanssa samanlainen yhteistyö ei suju”*

5. Asuminen, liikenne ja ympäristö

Asuminen

Turku on yksi maamme suurimmista opiskelijakaupungeista. Asuin- ja elinympäristön suunnittelu vaikuttaa opiskelijoiden jokapäiväiseen elämään, eikä sitä voida käsitellä erillään muusta kaupunkisuunnittelusta. Opiskelija-asuntojen tuotannossa ja asuinalueiden kehittämisessä on kiinnitettävä huomiota kokonaisvaltaiseen ja järkevään suunnitteluun.

Edullinen vuokrataso on opiskelija-asumisessa ensisijaisen tärkeää. Korkeakouluopiskelijan opintotuesta kuluu keskimäärin 60% asumiskustannuksiin. Opintotuen tarkoituksena on toimia opiskeluajan sosiaalietuutena, jolla katetaan suurin osa elinkustannuksista, ei pelkästään asumismenot. Kyselyyn vastanneista Turun korkeakoulujen opiskelijoista neljäsosa asuu opiskelija-asunnossa ja yli puolet opiskelijoista joutuu hankkimaan asunnon yksityisiltä markkinoilta. Opiskelija-asuntotuotannon on seurattava tarkoin opiskelija-asumisen tarpeita.

Toinen erittäin merkittävä asia on opiskelija-asuntojen sijoittaminen oppilaitosten läheisyyteen. Opiskelijat kulkevat pääasiassa jalan tai pyöräillen, siksi oppilaitosten sijainti on otettava huomioon. Samasta syystä palveluiden läheisyys on opiskelijoille tärkeää.

Asumisen ympäristöystävällisyys on tärkeää opiskelija-asumisessa. Asumisviihtyvyyteen vaikuttavat mm. jätehuollon toimivuus ja kierrätysmahdollisuudet. Kyselyssä jopa noin kolmannes opiskelijoista antoi kierrätysmahdollisuuksille huonon arvosanan. Lisäksi jätteiden syntymisen ehkäisystä on tiedotettava ja asukkailla tulee olla mahdollisuus saada asiantuntevaa neuvontaa jäteasioissa.

Liikenne

Turun joukkoliikennetoimiston palvelut ovat opiskelijoille tärkeitä. Liikennelaitoksen palveluiden heikkeneminen tai merkittävä kallistuminen vaikuttavat opiskelijoiden arkeen radikaalisti. Kuukausikorttien hintojen nostopaineet ovat suuret, mutta opiskelijahintaisen kortin täytyy pysyä hinnaltaan järkevänä.

Julkisen liikenteen reittejä tulee tarkistaa entistä paremmin vastaamaan korkeakouluyksiköiden ja opiskelija-asuntoloiden sijaintia. Ammattikorkeakoulujen yksiköiden välille on tarpeellista saada päiväsaikaan liikennöivä bussilinja.

Turun kaupungin tulee tulevissa päätöksissään ottaa pyöräilijät entistä paremmin huomioon. Kaupungin keskustassa on pääosin poljettava autojen ja bussien lomassa. Keskustan lisäksi Lemminkäisenkadun ja Itäisen Pitkätien osuudet ovat kevyen liikenteen kannalta vaarallisia ja heikosti hoidettuja. Näiden reittien toimivuutta on parannettava.

Pyörä on suosittu kulkuneuvo talvisinkin ja kaupungin tulee kiinnittää huomiota kevyenliikenteenväylien talvikunnossapitoon. Kampusalueen siirtymäreitit ovat talvisin erittäin huonosti hoidettuja ja kaupungin on lunastettava vastuunsa reittien kunnossapidossa. Rakennus- ja kaavoitusmääräyksillä on parannettava pyöräpysäköintiä. Pyöräparkkeja tarvitaan erityisesti keskustaan, jokirantaan ja yliopistoalueelle.

Ympäristö

Kestävä kehitys on opiskelijoille keskeinen kysymys. Opiskelijajärjestöt haluavat kestävä kehityksen mukaisia päätöksiä, jotka toimivat myös pitkällä tähtäimellä. Turun kaupunki on merkittävä tekijä, joka omalla toiminnallaan voi vaikuttaa ympäristöystävällisten vaihtoehtojen kehittymiseen ja ihmisten asenteisiin. Kaupungin tulisi kantaa vastuunsa tehokkaan kierrätyksen

järjestämisessä. Lain velvoittamat biojäte- ja kartonkikierrätys eivät vielä ole laajalti käytössä. Hyvin toteutettu kierrätysjärjestelmä on jätteiden polttamiseen verrattuna ympäristöystävällinen ja kauaskantoinen vaihtoehto.

Peruskoulujen sekä muiden oppilaitosten opetuksessa kestävä kehityksen huomioiminen läpäisyperiaatteella ei riitä, vaan se on otettava omaksi osaluokkeeseen opetussuunnitelmissa. Lisäksi oppilaitosten toimiminen kestävä kehityksen mukaisesti on tärkeää vaikuttaen myös tätä kautta tulevan päättäjäsukupolven asenteisiin.

Turun kaupungin tulee huomioida kestävä kehitys myös kaavoituksessa, hankinnoissa ja viheralueiden suunnittelussa. Erityisesti viheralueiden toimivuus lisää niin opiskelijoiden kuin muidenkin kaupunkilaisten henkistä hyvinvointia.

- **Opiskelija-asuntojen ja opiskelijoille soveltuvien asuntojen riittävydestä on pidettävä huolta**
- **Asumisen ekologisuuteen on panostettava enemmän.**
- **Liikkuminen on saatava sujuvammaksi. Kaupungin on otettava vastuuta kevyt- ja joukkoliikenteen järjestämisessä.**
- **Opiskelija-asuntojen ja rautatieasemien välisiä kulkuyhteyksiä on parannettava**

”Parempi kierrätysjärjestelmä Turkuun!”

”En varmaan ole ainoa, jonka mielestä yhden linja-auton pitäisi kulkea joko Kupittaa asemalta tai Rautatieasemalta suoraan Ylioppilaskylään.”

”Turvallisuuteen tulisi satsata enemmän koko kaupungissa, mutta varsinkin Yo-kylässä, koska täällä aina tapahtuu kaikenlaista.”

”Kierrätystä voisi vielä monilta osin tehostaa. Esim. enemmän biojäteastioita. Myös kouluissa valtavaa paperimäärää tulisi pyrkiä pienentämään ja siirtyä entistä enemmän sähköisiin asiointitapoihin. ”

”Lisää pyöriteitä! Joukkoliikenteen tuhoaminen on lopetettava! Ei siis voi vähentää reittejä ja nostaa hintoja ja olettaa asiakasmäärän kasvavan!”

”Pyöriteiden tulisi muodostaa yhtenäinen verkosto; monet opiskelijat liikkuvat pyörällä ja ihmisten arkiliikunnan tukeminen on muutenkin tärkeää.”

”Yksityisautoilun määrä keskustan alueella ja sen ympäristössä harmittaa. Tuntuu, että autoilijoita halutaan keskustaan jopa lisää (esim. toriparkki), toisin kuin pyöräilijöitä ja jalankulkijoita.”

6. Työllistyminen

Koulutetut nuoret ovat kaupungille ja koko alueelle voimavara, joka tulee ottaa huomioon entistä paremmin alueen henkisen ja taloudellisen kehityksen kannalta. Kaupungin tulee ylläpitää aktiivisia suhteita alueen korkeakouluihin hyödyntämällä entistä enemmän laadukasta, monipuolista ja kansainvälistä osaamista.

Turun kaupungin tulee kehittää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa tutkimus- ja selvitystöiden osalta. Tutkimusta ja selvityksiä pitäisi teettää korkeakouluopiskelijoilla toimeksiantoina, joita tulisi tarjota eriasteisten opin- näytetyömahdollisuuksien muodossa. Kaupungin tulee tarjota yhä enemmän harjoittelupaikkoja korkeakouluopiskelijoille, ja aktiivisesti tiedottaa näistä sekä kotimaisille että ulkomaisille korkeakouluopiskelijoille. Reilusti yli puolet kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä että Turun kaupungin opiskelijoille tarjoamista harjoittelupaikoista saa tietoa huonosti, ja yli neljäsosa ei osannut vastata kysymykseen. Kansainvälinen osaaminen ja kanssakäyminen tulee ottaa huomioon laajemmin. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat ovat valmistuttuaan hyöty ja rikkaus työmarkkinoille. Tämä pitäisi huomioida paremmin, ja näille opiskelijoille tulisi tarjota paremmat mahdollisuudet jäädä alueelle ja siirtyä työelämään Turussa.

Korkeakoulujen täyden potentiaalın hyödyntäminen edellyttää Turulta laaja- alaista elinkeinopolitiikkaa, joka tukee tutkimuksen ja koulutuksen kautta syn- tyviä innovaatioita ja yrityksiä, ja jossa hyödynnetään kaupungin koko kou- lutustarjontaa. Turun kaupungin pitää myös kiinnittää huomiota siihen, ettei työmarkkinoilla tapahtuisi ulkomaalaisten syrjintää, sekä siihen, että kansain- välinen osaaminen nähdään myönteisenä asiana Turun työelämässä.

Erittäin myönteistä on, että 74 % opiskelijakyselyyn vastanneista voisivat omasta mielestään valmistuttuaan hakeutua töihin Turun kaupungille. Toisaal-

ta, vain 32 % on sitä mieltä että koulutusta vastaavien työpaikkojen saatavuus on Turussa hyvä.

- **Kaupungin on oltava aktiivinen opinnäytetöiden toimeksiantojen ja harjoittelupaikkojen tarjoaja**
- **Kaupungin elinkeinostrategioissa on otettava huomioon korkeakoulujen koulutusalojen monipuolisuus ja kansainvälisyys**
- **Kaupungin tulee kannustaa yrittäjyyteen**

”Olen viihtynyt Turussa, mutta en usko saavani täältä koulutustani vastavaa työtä, joten muutan todennäköisesti pois opintojeni jälkeen”

”Kun olen hakenut harjoittelu- tai kesätyöpaikkaa esimerkiksi kaupungin museoista (TMM) usein on käynyt niin että palkkaaminen tapahtuu ”hyvä veli” -periaatteen mukaan tai että palkataan jopa omia lapsia pätevempien sijaan”

”Näyttää siltä, että ainoastaan ne, joilla on suhteita, saavat töitä”

”Turussa ongelmana on koulutusta vastaavien työpaikkojen puute, minkä vuoksi muutto Helsinkiin on suurimmalle osalle opiskelijoista välttämätön”

”Kesätöiden tai muiden lisätöiden (enkä nyt puhu edes oman alan töistä, joka on lähes täysi mahdottomuus) saaminen on Turussa todella vaikeaa. Turun työtilanne on aika sietämätön: iso osa muualta kotoisin olevista opiskelijakavereistani joutuu palaamaan kauan kotisenduilleen kesäksi töihin, koska Turusta ei löydy muuta kuin siivoamista tai kaupan kassan töitä”

”Lisää tiedotusta kesätöistä, harjoittelupaikoista ja opiskelijoille suunnatuista osa-aikatyömahdollisuuksista”

”Opiskelijujen jälkeinen työllistyminen vaikuttaa todella vaikealta ja oman alan töitä tuntuu olevan tarjolla todella heikosti”

7. Vapaa-aika

Opiskelijakulttuuri on piristänyt Turun kaupunkia vuosisatoja. Opiskelijat luovat kaupunkiin nuorekasta ilmapiiriä ja tuovat uusia virtauksia, mikä tekee kaupungista vetovoimaisemman. Opiskelijat ovat suuri ja näkyvä ryhmä kaupunkikuvassa, ja käyttävät ja tuottavat liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimen palveluja. Opiskelijat ovat myös merkittävä voimavara, kun Turku toimii Euroopan kulttuuripääkaupunkina vuonna 2011. Tämä tulee ottaa huomioon myös kyseisen hankkeen valmisteluvaiheessa.

Kaupungin tulee tukea opiskelijajärjestöjen tuottamia liikunta- ja kulttuuritahtumia. Monet opiskelijoiden tuottamat palvelut ovat kaikkien kaupunkilaisten käytössä, kuten ylioppilasteatterit, elokuvakerhot, ylioppilaskuntien kuorot ja erilaiset orkesterit, rock-konsertit sekä vuosittainen Aurasoudut-tapahtuma. Opiskelijavappu palvelee erityisen monia kaupunkilaisia, niin suomen- kuin ruotsinkielisiä, ja tarjoaa esimerkiksi vapunaaton eri lakitustilaisuudet sekä vappupiknikin Vartiovuorella.

Opiskelijat ovat merkittävä Turun kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttäjäryhmä ja opiskelija-alennukset ovat tämän vuoksi tärkeitä. Kulttuuripalveluiden osalta alennuksia on kattavasti, mutta valitettavan usein nämä alennukset eivät ole tuntuvia. Tämä tulee esille kyselyssä, jossa neljäsosa oli pääosin sitä mieltä, että alennuksia ei ole riittävästi. Lisäksi alennuksista tulisi tiedottaa tehokkaammin. Turun kaupunki voisi kehittää opiskelijoille tarkoitettua kulttuurisetelin, joka tarjoaisi varsinkin uusille opiskelijoille mahdollisuuden tutustua kaupungin kulttuuritarjontaan edullisesti.

Myös liikuntapalveluiden osalta opiskelija-alennuksia on, mutta varsinkin pienempimuotoisten liikuntapalveluiden opiskelija-alennuksia on kehitettävä. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista huomattava osa piti alennuksia riittämät-

töminä. Liikuntatilojen vuorojen jaossa opiskelijat tulisi huomioida, esim. opiskelija-alennuksilla, varsinkin koskien suosituimpien aikojen vuoroja.

Tiedotus opiskelija-alennuksista koetaan myös varsin huonoksi – vain 3 % sanoo olevansa sitä mieltä, että opiskelija-alennuksista tiedotetaan riittävän hyvin. Puolet olivat tästä asiasta pääosin eri mieltä. Toisaalta on otettava huomioon, että varsinkin Åbo Akademin ja Turun ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat pitäneet tiedotusta riittämättömänä, mikä luultavasti johtuu kieliseikoista sekä siitä, että ammattikorkeakoululla on pisteitä eri paikkakunnilla. Selkeämpiä tiedotusmuotoja kaivataan. Tiedottamisessa on otettava eri kohderyhmät huomioon.

Ylioppilas- ja opiskelijakuntien yhteydessä Turussa toimii noin 200 opiskelijoiden muodostamaa järjestöä. Näistä järjestöistä noin puolet ovat liikunta-, kulttuuri- tai poliittisia yhdistyksiä. Turun kaupungin tulee noudattaa yhdenvertaisia kriteerejä, kun päätetään yhdistyksille annettavista avustuksista. Ylioppilas- ja opiskelijakunnille tulisi myös tiedottaa paremmin mahdollisuudesta hakea tukea kaupungilta.

- **Näkyvämpää tiedotusta kulttuuri- ja liikuntapalveluista, myös ruotsiksi ja englanniksi**
- **Opiskelijat huomioitava kaupungin liikuntastrategiassa**
- **Opiskelijoille oma kulttuuriseteli**

”Turun kaupunki ei ota vastuuta kaupungin historian, kulttuurin ja ympäristön varjelemisesta.”

”Opiskelijoille tarjotut liikuntapalvelut voisivat olla monipuolisempia ja opiskelija-alennukset parempia.”

”Opiskelijoille suunnattuja tapahtumia saisi olla enemmän.”

”Palveluita ja tapahtumia tuntuisi olevan Turussa mukavasti tarjolla – niistä saa vain yleensä tietää vasta kun tapahtumat ovat ohii.”

*”Olisi tosi hienoa, jos useammat liikkeet, teatterit ja elokuvateatterit antaisivat tuntu-
vampia opiskelija-alennuksia. Kaupunginorkesteri on tässä mielessä esimerkillinen!”*

*”Aavistelen jo mielessäni, että kulttuuripääkaupunkina Turku suuntaa katseensa mu-
utamaan hassuun korkeakulttuuriprojektiin sen sijaan, että se tuottaisi pienibudjettisia
ja edullisia tapahtumia koko kaupungin väelle.”*

”Kehittäkää ja mainostakaa alkoholittomia tapahtumia ja vapaa-ajan tarjontaa.”

1. Inledning

Åbos högskolor är ett mycket synligt inslag i Åbos stadsbild. De för med sig innovation och utveckling som kan skådas både materiellt och immateriellt. Vid Åbos fyra högskolor studerar sammanlagt ungefär 30 000 studenter varav ungefär 15% är svenskspråkiga. Alla dessa studenter tillför avsevärd kunskapspotential som inte bör förbises eller förloras till andra städer i Finland. Det är viktigt att dessa studenter inte behandlas som bara resurser för staden, utan också som stadens invånare.

Åbo högskolors studentorganisationer har sammanställt detta kommunalpolitiska program för Åbo stads beslutsfattare. I programmet har vi fokuserat på hur staden bör utvecklas för att gynna studenterna. Vårt perspektiv är framtidsorienterat och har som syfte att stötta både partier och ämbetsmän i deras beslutsfattande. Som stöd för vårt program har vi genomfört en omfattande kommunalpolitisk undersökning, i samarbete med Åbo stad, vid alla fyra högskolor i Åbo som ungefär 5000 studenter svarat på. Detta är därmed ett starkt ställningstagande som representerar hela studentpopulationen i Åbo.

Det största orosmomentet för de studerande i Åbo är att de i princip aldrig syns annars än i samband med högtidstal och att de vid dessa oftast refereras till som resurser. Att endast framställa studenter som objekt och medel för stadens ekonomiska tillväxt är inte rätt. Studenterna måste tas hänsyn till som likvärdiga stadsinvånare.

Högskoleutbildade studenter är intresserade av att påverka i både privata och gemensamma frågor, men många känner missförtroende mot politiken. Med öppen information kan detta förebyggas. Genom Internet kan studenter på ett enkelt sätt sköta ärenden och ge feedback.

För att studenterna ska kunna utvecklas till likvärdiga stadsinvånare krävs samarbete mellan studentorganisationerna och staden. Endast på så vis kan vi få studenterna att slå rot både i Åbo och beslutsfattarnas medvetanden.

Budskapet i detta program är tydligt. Studenterna vill trivas och skapa sig en framtid i Åbo. Vi har delat in styckena i områden som är viktiga för studenternas välbefinnande. I slutet av varje stycke finns citat från undersökningen vi utfört, där studenterna själva fått uttrycka sina åsikter om staden.

”Vacker gammal stad, lagom stor, lägre prislivå än i huvudstaden, bra högskolor.”

”Studenterna är Åbos framtid.”

2. Hälsovården

Studietiden är speciell på många sätt. Det är första gången många flyttar hemifrån, bildar sig livslånga levnadsvanor och växer som människor. Ungas mentala hälsa har försämrats anmärkningsvärt. Även medvetenheten om sexuellt överförbara sjukdomar har försämrats under senaste åren. Studentorganisationerna tillsammans med SHVS (Studenternas hälsovårds stiftelse) försöker hjälpa studenterna genom att arrangera olika aktiviteter för välmående.

Enligt lagen om folkhälsa är det stadens ansvar att ordna med studenternas hälsovård. Städerna i sin tur har delegerat vidare ansvaret till SHVS när det gäller universitets studenterna. Alltså kan SHVS anses vara en del av den kommunala hälsovårdsorganisationen trots att dess administration sköts som en separat enhet. SHVS:s station i Åbo har i sin styrelse representanter från Åbo stad och i SHVS:s nationella organ har kommunförbundet sina egna representanter. Universitetsstädernas andel av SHVS:s kostnader är endast 11% vilket gör detta till ett väldigt förmånligt sätt att sköta universitetsstudenternas hälsovård. I framtiden, då åldersgrupperna minskar och antalet studenter minskar kan det vara skäl att höja städernas andel av kostnaderna om man vill upprätthålla nuvarande standard på vården.

Yrkeshögskolestudenternas hälsovård sköts genom stadens studenthälsovård. Detta nuvarande system är inte fungerande eftersom studenterna kan tvingas vänta orimligt länge på att få komma till mottagningen, eller till och med tvingas resa långt för att ta sig till sin vårdcentral för vård.

Staden bör fästa mycket uppmärksamhet vid problemen med hälsovården för yrkeshögskolestuderanden. Genom att centralisera hälsovårdstjänsterna till en enhet förbättras den dagliga tillgängligheten och kvalitets jämnheten. Tjänsternas tvåspråkighet bör också garanteras. Dessutom möjliggör en större central vårdcentral bättre förutsättningar för specialisering inom för studenter

vanliga hälsoproblem vilket i sin tur ger förbättrade möjligheter till förebyggande arbete. Exempel på goda erfarenheter av en sådan här centralisering finns att skåda i till exempel Tammerfors.

Vid en centralisering av studenthälsovården måste hänsyn också tas till behovet av bl.a. specialistläkare- och laboratoriebesök. Även tandvården måste inkluderas i den centraliserade studenthälsovården.

I Åbo har det beslutats om att låta studenter slippa vårdcentralsavgiften, denna linje måste absolut behållas. Eftersom universitetsstudenter genom SHVS deltar i den kommunala hälsovården och för detta betalar 35 euro per termin är det inte rimligt att begära att de ska betala ytterligare en avgift. Vårdcentralsavgiften är för en enskild students privatekonomi stor medan den för stadens ekonomi inte har någon större betydelse.

Yrkeshögskolestudenternas friande från vårdcentralsavgiften är ett måste. Så länge som dessa studenters studenthälsovård inte är bemerkningsvärt bättre ordnad än nu, bör friandet från vårdcentralsavgiften vara garanterad.

Tillgängligheten och informationen om den psykiatriska hälsovården bör förbättras avsevärt. I undersökningen vi utfört svarade över 60% av studenterna att de inte visste vart de skulle vända sig vid problem med sin psykiska hälsa. Vid frågan om information angående detta svarade endast 1,2% att den är mycket bra och 15% att den var ganska bra. En stor majoritet av de tillfrågade kunde inte forma någon åsikt eller ansåg att informationen om psykisk hälsovård i Åbo är dålig.

- **SHVS ansvarar för universitetsstudenternas hälsovård och fungerar i det stora hela bra**
- **Inom hälsovården för yrkeshögskolestuderanden finns stora problem som bör tas itu med**

- Yrkeshögskolestudenternas hälsovård bör centraliseras och tvåspråkigheten garanteras
- Den psykiatriska hälsovårdens tillgänglighet och informationen där om bör förbättras

”Studenthälsovården inom yrkeshögskolan är totalt obefintlig. Det är omöjligt att få komma till mottagningen som finns på skolan och läkartiderna är alltid fullbokade.”

”Den psykiatriska hälsovården har jag inte hört något alls om och det skulle verkligen behövas med det här arbetstempot.”

”Jag har inte skrivit över mig till Åbo just för att hälsovården är så otillgänglig.”

”Tack till SHVS för utmärket och alltid vänlig service!”

”Det vore bra om man i större utsträckning kunde tala svenska inom SHVS, det kan vara svårt att förklara saker på ett främmande språk som är svåra att förklara på sitt eget modersmål.”

”Jag har en gång varit på Åbo stadssjukhus jour mottagning och tänker aldrig göra om det! Mottagandet var mycket obehagligt.”

”Jag tycker det är lyx att få så billig hälsovård som vi får. Perfekt för fattiga studenter!”

3. Livsuppehälle

Enligt undersökningen lever en större del av studenterna än av någon annan invånargrupp under existensminimum. Studietiden är mentalt och själsligt en givande tid, men ekonomiskt en påfrestande tid. Av de som svarade på undersökningen var det så många som 45% som jobbar regelbundet vid sidan av sin skolgång. Detta är en faktor som fördröjer examens tagandet. Den ekonomiska situationen försvagas ytterligare av föräldraskap, sjukdomar och allt annat som tar tid från studierna. Med hänsyn till dessa faktorer bör studenter ha samma rätt till utkomststöd vid personliga krissituationer året runt som alla andra stadsinvånare.

I Åbo har beviljandet av utkomststöd varit lagenligt och konsekvent. Detta har definitivt varit rätt linje och bör hållas även i fortsättningen. Behandlingstiden av utkomststöds ansökningar har som bäst varit ungefär en vecka. Längre än så bör behandlingstiden inte vara. Tyvärr finns det skillnader i behandlingstid och kutym beroende på stadsdel. Alla studenter bör erbjudas snabb behandlingstid av ansökan oavsett stadsdel och vilket kontor som behandlar ansökan.

Studiestödsåtgärdernas plötsliga slut orsakar en mycket problematisk situation för studenterna. Även i fortsättningen bör beviljandet av utkomststöd för dessa studenter ske med så kort behandlingstid som möjligt. På så vis blir det möjligt för studenterna att avsluta sina studier inom skälig tid.

De studenter som lider av t.ex. psykiska hälsoproblem eller annan långvarig sjukdom och därför får sjukpenning befinner sig också i en svår situation. Studenter som hamnat i en svår ekonomisk situation på grund av sjukdom utgör en särskild grupp vars situation bör granskas totalomfattande vid beviljandet av utkomststöd.

- Staden bör fortsätta vara konsekventa i sitt beviljande av utkomststöd till studenter
- Utkomststöd bör beviljas då det kan hjälpa studenten att bli klar med sina studier snabbare
- Behandlingstiden av utkomststödsansökningar bör behandlas så snabbt som möjligt oberoende av vilket kontor det är som behandlar
- Studenter som befinner sig i en svår livssituation bör granskas totalomfattande vid beviljandet av utkomststöd

”Trots att jag inte haft någon inkomst på flera månader (och inga tidigare besparingar!) beviljades jag inte utkomststöd utan uppmanades att låna från mina föräldrar.”

”Alltså, jag ansökte om utkomststöd men fick bara kompletterings uppmaningar, dåligt bemötande och dröjsmål som svar. Jag löste problemet genom att börja jobba (40h/vecka) och avslutade min termin i början av mars...jag vet inte vem som är berättigad utkomststöd om inte en student som tagit studentlån i flera år...”

”Jag har varit mycket nöjd med tillgängligheten och funktionen av de offentliga myndigheterna här i Åbo. Det enda som stör mig de långa behandlingstiderna med utkomststödsansökningarna.”

”Det är viktigt att komma ihåg att det, vid ansökan om utkomststöd, kan vara en fråga om liv och död.”

4. Utbildning

Åbo stad bör värna om sitt rykte som en traditionell universitetsstad. Högkvalitativ marknadsföring av högskoleutbildningarna i samarbete med Åbo stad bör ökas eftersom det är enda sättet att garantera att studenter med hög potential även i fortsättningen söker sig till Åbo. Det bör skapas en årligt återkommande tillställning varje vår där universitet och högskolor kan presentera sin verksamhet för de studenter som just går ut gymnasiet eller yrkesskola. Även staden bör vara med vid detta gemensamma evenemang.

Hög studentpotential bör också tillförsäkras genom högkvalitativ grund- och andrastadiets utbildningar. Lärarnas rekrytering och fortbildning bör satsas på. Undervisningens uppgift är att stödja lärandet, utvecklingen till sakkännare och uppmuntra studenterna att utvecklas som personer. Måttenheterna på huruvida man lyckats med detta eller inte är lärandets kvalitet och studieresultat. Den individuella vägledning och kvalitén på undervisningen varje enskild student får är förutsättningar för studentens trivsel och studie framgång.

I grundstadiet och i andra gradens utbildningar bör fokus ligga på vägledning genom hela utbildningen för att hjälpa studenterna att hitta passande platser för vidareutbildning. I undersökningen upplevde 55% av de tillfrågade att den studievägledning de fått under andra gradens utbildning varit till väldigt liten hjälp vid val av fortsatta studier. Studenter bör hjälpas att hitta det yrka som är rätt för dem och som motiverar dem. Deras intresse bör dessutom inte endast styras mot högskole- och universitetsstudier. Att inge felaktiga föreställningar leder ofta till avbrutna studier vilket är väldigt kostsamt för skolorna likväl som för studenterna. I utvecklingen av undervisningen och vägledningen är det också viktigt att ingripa mot sneda könsfördelningar i utbildningar efter grundstadiet.

Grundskoleutbildningen i Åbo präglas av mångkulturism. Det stora antalet invandrare medför särskilda behov. Risken att segregeras kan endast undvikas med en väl utarbetad plan som samtidigt kan uppmuntra invandrare att söka sig till högskoleutbildningar. Åbo bör befrämja internationaliseringen och ha integration som ett av målen redan i ett tidigt stadium av Åbo bornas skolgång. Det faktum att vi lever i ett allt mer internationaliserat och mångkulturellt samhälle används alldeles för lite i syfte att fylla de brister som idag finns i utbildningen.

Elever med koncentrationsproblem eller inlärnings svårigheter bör ges ökade möjligheter till specialundervisning. Till specialundervisningsarbeten bör endast kvalificerade personer väljas. Även ungdomar med särskilda behov ska uppmuntras att gå vidare till både andra gradens- och högskoleutbildningar och ges de förutsättningar de behöver för att klara av dessa utbildningar redan i grundskolan. Hinderslöshet bör observeras och eftersträvas i all undervisning och även i planeringen av skolor och utbildningspaket.

- **Utbildningars könsfördelning bör uppmärksammas vid ett tidigt stadium av elevernas utbildning.**
- **Elevernas vägledning skall vara väl balanserad och inte endast inriktad på en typ av utbildning.**
- **Det måste sättas in tillräckligt med resurser för att varje elev skall kunna få individuell vägledning.**
- **Internationellt umgänge och fördelarna med detta skall beaktas vid ett tidigt skede i planeringen av utbildningar.**
- **Kontakten mellan elev och lärare får inte minska under någon fas av utbildningen. Elever lär sig på olika sätt vilket bör uppmärksammas genom hela skolgången.**

”Jag tycker att Åbo borde satsa mer på framtiden, alltså studenterna!”

”Åbos renommé som universitetsstad blir lidande om det hela tiden görs nedskärningar på utbildningsväsendet!”

”Kvalitén på undervisningen borde på något sätt kontrolleras.”

”Jag hade fler lektioner redan på lågstadiet. VAD ÄR DET FÖR MENING MED ATT ÖVERHUVUDTAGET GÅ I SKOLAN OM ALLT KAN SKÖTAS GENOM ”DISTANSSTUDIER”!!! Mer pengar till skolorna...”

”Klasserna blir större, lärarna färre och undervisningens nivå sjunker. Vill ni till exempel ha okvalificerade sjuksköterskor att ta hand om er när ni blir sjuka?”

”Studievägledningen och arbetslivs förberedande åtgärderna är alldeles för knappa inom både andra och tredje gradens utbildningar. Antalet praktikplatser i förhållande till antalet studenter är också för litet. Det vore trevligt att stanna i Åbo i framtiden men på grund av praktiska orsaker vänds intresset mot huvudstadsregionen.”

”Högskolorna och staden är ganska separerade från varandra. Åbo universitet, till exempel, utför väl fungerande samarbete med andra högskolor men med staden verkar inte denna typ av samarbeten att fungera.”

5. Boende, trafik och miljö

Boende

Åbo är en av Finlands största universitetsstäder. Planeringen av boendemiljön påverkar studenternas vardagliga liv och kan inte behandlas separat från all annan stadsplanering. Planeringen av studentbyar och studentlägenheter måste vara omfattande och förnuftig.

En förmånlig hyresnivå är av största vikt vid studentboenden. I genomsnitt 60% av högskolestudenternas inkomst går till boendekostnader. Meningen är att studiebidraget skall vara en socialförmån som ska täcka större delen av levnadsomkostnaderna, inte bara boendet. Av de som svarat på undersökningen bor ungefär en fjärdedel i studentbostäder. Över hälften tvingas skaffa sitt boende på den privata bostadsmarknaden. Studentbostadsproduktionen måste noga följa behovet av studentbostäder.

En annan viktig aspekt är att studentbostäderna byggs i närheten av lärosätet i fråga. Detta eftersom de flesta studenter färdas till fots eller på cykel. Av samma anledning är det också viktigt att affärer, banker och andra samhällstjänster ligger nära till hands.

Boendets miljövänlighet är också viktigt vid studentboendena. Avfallshanteringen och återvinningsmöjligheterna är något som påverkar trivseln vid boendena. I undersökningen svarade så många som var tredje tillfrågad att möjligheterna för återvinning är bristfälliga. Dessutom bör det finnas information om hur man kan undvika uppkomsten av avfall och där till möjlighet att få råd från experter om avfallshantering.

Trafik

Åbos kollektivtrafiks tjänster är viktiga för studenterna. En försämring inom dessa tjänster eller en höjning av priset på dem påverkar studenternas vardag radikalt. Trycket på att höj priset för månadskorten är stort men studentpriset för kortet måste hållas på en vettig nivå.

Kollektivtrafikens rutter bör kontrolleras ytterligare för att gynna och motsvara placeringen av lärosäten och studentbyar. Det behövs bussar som dagtid trafikerar rutterna mellan det olika högskoleenheterna.

Åbo stad bör i fortsättning vid planering ta större hänsyn till cyklisterna. I stadens centrala delar tvingas cyklister sicksacka mellan bilister och bussar. Utöver centrum är också Lemminkäisgatan och Östra Långgatan farliga och dåligt underhållna områden för cykeltrafik. Dessa områdens funktionalitet bör förbättras.

Cykeln är ett populärt färdmedel även på vintern och därför bör staden sköta vinterunderhållet av cykelfilerna bättre. Cykelrutterna mellan de olika campusområdena är väldigt dåligt skötta vintertid. Här måste staden ta sitt ansvar och se till att dessa rutter är framkomliga. Med bygg- och planläggningsbestämmelser måste cykelparkeringarna förbättras. Cykelparkeringar behövs framför allt i centrum, längs med ån och på campusområdena.

Miljö

Hållbar utveckling är en central fråga för studenter. Studentorganisationerna vill ha beslut i enlighet med hållbar utveckling som kommer fungera även i framtiden. Åbo stad är en viktig faktor i denna fråga, genom sina verksamheter kan staden påverka utvecklingen av miljövänliga alternativ och människors attityder. Staden bör ta sitt ansvar och ordna fungerande återvinningsmöjligheter. De återvinnings åtgärder som lagen förpliktigar för bioavfall och kar-

tong/pappavfall är fortfarande inte i bruk i den omfattning de borde vara. Ett väl organiserat återvinningssystem är ett mycket miljövänligare och hållbarare alternativ gentemot sopbränning.

I både grundskolan och andra lärosäten räcker det inte att i undervisningen ytligt beröra ämnet hållbar utveckling, detta bör istället tas upp som en egen del i läroplanen. Där till är det viktigt att skolorna själva arbetar enligt principer om hållbar utveckling för att genom detta påverka attityderna hos framtidens beslutsmakare, eleverna.

Åbo stad bör också ta hänsyn till hållbar utveckling i sin stadsplanering, sina inköp och planeringen av grönområden. Välplanerade grönområden har en positiv inverkan på alla stadsinvånarens själsliga välmående.

- **Det måste ses till att det finns en adekvat mängd lägenheter tillgängliga för studenter.**
- **Större satsning på ekologiskt boende krävs.**
- **Framkomligheten måste bli mer flytande. Staden bör ta sitt ansvar för cykel- och kollektivtrafikens anordning.**
- **Trafikförbindelserna mellan studentboendena och tågstationerna måste förbättras.**

”Bättre återvinningssystem till Åbo!”

”Jag är knappast ensam om att anse att det borde finnas en buss som går direkt från antingen Åbo eller Kuppis järnvägsstation till studentbyn.”

”Det borde satsas mer på säkerheten i hela staden men framför allt i studentbyn, för där händer allt möjligt.”

”Återvinningen skulle fortfarande kunna förbättras på många sätt. T.ex. fler bioavfallsstationer. Även i skolorna bör man sträva efter att minska den enorma pappersförbrukningen och istället i allt större grad gå över till elektronisk kommunikation.”

”Fler cykelvägar! Försämringen av kollektivtrafiken måste sluta! Man kan inte dra ner på rutterna och höja priset och förvänta sig att antalet kunder ska öka!”

”Cykelvägarna borde forma ett enhetligt nät, många studenter använder cykel so färdmedel. Dessutom är det viktigt att uppmuntra människor till vardagsmotion.”

”Det är trist med personbilstrafiken i centrum och dess omgivning. Det känns som att man vill ha fler bilister i centrum (torgparkeringen som exempel) istället för fler cyklister och fotgängare.”

6. Sysselsättning

Utbildade unga är en resurs för staden och hela området. Detta bör uppmärksammas bättre i frågor om områdets materiella och immateriella tillväxt. Staden bör upprätthålla aktiva förhållanden till områdets högskolor för att utnyttja det högkvalitativa, mångsidiga och internationella kunnandet.

Åbo stad bör utveckla samarbetet med högskolorna i fråga om forskning och undersökning. Undersöknings och forskningsuppdrag bör erbjudas till studenter i form av avhandlingar och examensarbeten på olika nivåer. Staden bör erbjuda studenterna fler praktikplatser samt informera om dessa både till de finska studenterna och utbytesstudenterna. Över hälften av de tillfrågade i undersökningen anser att informationen om tillgängliga praktikplatser är dålig och en fjärdedel kunde inte ens svara på frågan. Det internationella kunnandet bör tas tillvara bättre. Utländska examensstudenter är efter erlagd examen till stor nytta för den lokala arbetsmarknaden. Detta borde uppmärksammas bättre och dessa studenter borde ges bättre förutsättningar att stanna kvar i området och bli en del av det lokala arbetslivet.

För att utnyttja högskolornas fulla potential krävs av staden ett brett näringslivs-politiskt program som stöder innovationer och företag som föds ur utbildning och forskning och som utnyttjar hela stadens utbildningsutbud. Åbo stad bör också arbeta för att folk med utländsk bakgrund inte utsätts för diskrimination på arbetsmarknaden och för att internationellt kunnande ses som något positivt.

Väldigt positivt är att hela 74% av de tillfrågade i undersökningen kan tänka sig att efter erlagd examen arbeta för Åbo stad. Dock är det bara 32% som anser att tillgången på jobb som motsvarar deras utbildning i Åbo är god.

- Staden bör vara aktiv i att erbjuda examens-arbets tillfällen och praktikplatser.
- I stadens näringslivsstrategi bör högskolornas mångsidighet inom utbildningarna och internationalisering tas tillvara.
- Staden bör uppmuntra till egenföretagande.

”Jag har trivts i Åbo men jag tror inte att jag kommer hitta arbete här som motsvarar min utbildning så jag kommer sannolikt att flytta här ifrån efter min utbildning.”

”När jag sökt praktik plats eller sommarjobb på till exempel museerna i Åbo har det ofta hänt att rekryteringen sker på kontakt principer eller att man anställt sina egna barn före mer kvalificerad personal.”

”Det verkar som att bara de som har kontakter får jobb.”

”Problemet i Åbo är bristen på arbeten som motsvarar utbildningarna vilket gör att de flesta studenter tvingas flytta till Helsingfors.”

”Att hitta sommarjobb eller andra extrajobb (och nu menar jag inte ens inom mitt egna yrke vilket verkar vara en fullkomlig omöjlighet) är otroligt svårt. Arbetsituationen i Åbo är ganska outhärdlig: en stor del av de studenter som flyttat till Åbo tvingas återvända till sina hemorter för att kunna jobba på sommaren eftersom det inte finns annat än städ- och kassaarbeten i Åbo.”

”Mer information om sommarjobb, praktikplatser och andra möjligheter till deltidsjobb.”

”Att hitta arbete efter studierna verkar jättesvårt och det verkar som om det är väldigt ont om jobb som motsvarar utbildningarna.”

7. Fritid

Studentkultur har piggat upp Åbo under flera århundraden. Studenterna skapar en ungdomlig stämning och för med sig friska fläktar, något som gör staden mer attraktiv. Studenterna är en stor och synlig samhällsgrupp som använder och producerar motions- kultur- och ungdomsverksamhetens tjänster. Studenterna kommer också vara en viktig resurs när Åbo tjänar som kulturhuvudstad 2011. Detta bör uppmärksammas redan vid planeringen av detta år.

Staden bör stödja de kultur och idrottsevenemang som studentorganisationerna anordnar. Många av dessa evenemang sträcker sig till alla, inte bara studenterna. Exempel på detta är universitets teatrarna, filmklubbarna, studentorganisationernas körer och orkestrar, rock-konserter och den årliga Aura-rodde. Studenternas valborg tjänar många stadsinvånare, både finsk- och svenskspråkiga, och erbjuder diverse mösspåtagningsceremonier och den stora piknicken på Vårdberget.

Studenterna är en viktig konsumentgrupp för kultur och motionstjänster och därför är studentrabatterna mycket viktiga. Inom kulturtjänster finns det rabatter på många ställen men tyvärr är dessa rabatter inte särskilt stora. Detta framkommer i undersökningen där en fjärdedel anser att rabatterna inte är tillräckligt märkbara. Dessutom bör informationen om rabatterna förbättras. Staden skulle kunna utveckla en kultursedel med erbjudanden som tillåter studenter, framför allt de nyinflyttade, att bekanta sig med kulturutbudet i staden till ett förmånligt pris.

Även inom motionstjänster finns ett antal studentrabatter men det finns ett behov, framför allt inom mindre vanliga motionstjänster, att utveckla dessa rabatter. I undersökningen framkommer att en anmärkningsvärd stor del av de tillfrågade inte anser att rabatt erbjudandena är adekvata. Vid fördelnin-

gen av tider till idrottsanläggningarna är det också viktigt att uppmärksamma studenterna med t.ex. studentrabatter, särskilt när de gäller de mer populära tiderna.

Informationen om olika studentrabatter upplevs också som bristfällig – endast 3 % sa sig anse att det informeras tillräckligt väl om rabatterna. Hälften var av motsatt uppfattning. Dock bör här tilläggas att det framför allt är Åbo Akademiens och yrkeshögskolans studenter som ansett att informationen är bristfällig. Detta beror förmodligen på språket och på det faktum att yrkeshögskolan har enheter på olika orter. Tydligare informationsmetoder efterfrågas. Vid informerandet bör olika målgrupper observeras.

I anknytning till studentorganisationerna finns och verkar ungefär 22 studentföreningar. Av dessa är ungefär hälften kultur, motion eller politiskt inriktade. Åbo stad bör efterfölja likställiga principer när de beslutar om ekonomiska stöd för föreningar. Studentorganisationerna borde också få bättre information om vilka ekonomiska stöd som finns att söka.

- **Mer synlig information om kultur- och motionstjänster, även på svenska och engelska.**
- **Studenterna bör uppmärksammas i stadens idrottsplanering.**
- **En egen kultursedel för studenterna.**

”Åbo stad tar inte ansvar för att värna om stadens historia, kultur och miljö.”

”De motionstjänster som studenterna erbjuds skulle kunna vara mångsidigare och studentrabatterna bättre.”

”Fler evenemang riktade till studenter.”

”Det verkar finnas gott om evenemang och aktiviteter i Åbo – det är bara det att man oftast hör om dem först när de redan är över.”

”Det vore jättefint om fler butiker, teatrar och biografier kunde erbjuda studentrabatter. Stadsorkestern är exemplariska i denna fråga!”

”Jag anar redan att som kulturhuvudstad kommer Åbo fokusera på ett par konstiga finkulturprojekt istället för att med en mindre budget producera aktiviteter för alla stadsinvånare.”

”Utveckla och marknadsför alkoholfria evenemang och fritids sysselsättningar.”